

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΓΙΟΥΣ, ΤΟΥΤΕΣΤΙΝ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥΣ,
ΜΑΡΤΥΡΕΣ, ΟΣΙΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥΣ, ΟΠΟΥ Ε-
ΓΕΝΝΗΘΗΣΑΝ ΚΑΙ ΑΝΑΘΡΑΦΗΣΑΝ ΕΙΣ ΤΟ ΝΗΣΙ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΚΕΦ. Γ΄.

62. Β α ρ ν ά β α ς. Ὁ ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ, πρωτόθρονος αὐτῆς τῆς νήσου καὶ κορυφή τῶν ἐπιλοίπων Κυπριωτῶν ἀγίων, ἦτον ἀπὸ τὴν Κύπρον, ὡς τὸ λέγει ἡ γραφή εἰς τὰς πράξεις τῶν ἀποστόλων καὶ ἦτον ἀπὸ τὸ κάστρο τῆς Σαλαμίνης, ἠγουν τὴν Ἀμμόχωστον. Ἀπέκει, ὡσὰν ἐπέρασεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἐκεῖ ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν. Τοῦτο τὸ ὄνομα Βαρνάβας ἐρμηνεύεται υἱὸς παρακλήσεως, ἠγουν παιδὶ τῆς παρηγορίας. Ἦτον καλὸς ἄνθρωπος φυσικά του, «ἦν (λέγει ὁ Λουκᾶς) ἀνὴρ ἀγαθός, καὶ πλήρης πνεύματος ἁγίου, καὶ πίστεως». Ἀφόντις ἐλιθοβόλησαν τὸν ἅγιον Στέφανον, οἱ μαθητάδες ὅπου ἦσαν μετὰ τοὺς ἀποστόλους, λέγει ἡ γραφή, πὼς διὰ τὴν θλίψιν τὴν γενομένην ἐπὶ Στεφάνῳ, ἐσκορπίσθησαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καὶ τινὲς ἐπῆγαν εἰς τὴν Κύπρον, ἄλλοι εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ ἐδίδασκαν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· καὶ οἱ Κυπριῶτες καὶ οἱ Κυρηنيῶτες ἦσαν εἰς Ἀντιοχείαν καὶ ἐδίδασκαν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἦτον, λέγει ὁ ἅγιος Λουκᾶς, τὸ χεῖρ τοῦ θεοῦ ἦτον μετ' ἐκείνους, «καὶ ἦν ἡ χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν»· καλλιότερη τιμῆ; Τί μεγαλιέτερον ἐγκώμιον καὶ ἔπαινος ἐμπορεῖ νὰ δοθεῖ ἀπ' αὐτό; Νὰ λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, διὰ μέσου τοῦ δούλου του καὶ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ: «ἦσαν δέ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἐλάλουν πρὸς τοὺς ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ ἦν ἡ χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν». Ὡ χαριτωμένος λόγος, ὃ εὐλογημένος καὶ ἅγιος ἔπαινος, ὃ ἔπαινος, ὅπου δὲν διεβάζομεν εἰς τὰ ἱερά γράμματα νὰ ἐπώθηκε διὰ κανένα ἄλλο ἔθνος, ἔξω ἀπὸ τῶν Κυπριωτῶν.
63. Τοῦτο ἀκούοντας οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι ἔστειλαν τὸν Μακάριον Βαρνάβαν, ὡσὰν Κυπριώτην, οικονομικῶς, διὰ νὰ στερεώσῃ ὡς ἀπόστολος ἐκεῖνο, ὅπου οἱ ἄλλοι Κυπριῶτες εἶχαν κάμει

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

εις τὸ κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου. Διὰ τοῦτο, ὄντας αὐτὸς ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης πνεύματος ἁγίου, σεβαίνοντας εἰς τὴν Ἀντιοχείαν τοὺς ἐκατάπειθε νὰ πομείνουν, καὶ νὰ στέκονται εἰς ἐκεῖνο, ὅπου ἔμαθαν, καὶ ἄκουσαν ἀπὸ τοὺς συντοπίτες του Κυπριῶτες καὶ Κυρηنيῶτες. Γιαμιὰ, ἐξῆλθεν εἰς Ταρσὸν ὁ αὐτὸς Βαρνάβας νὰ εὔρει τὸν Σαῦλον, καὶ εὐρίσκοντάς τον, πρῶτος ὁ Βαρνάβας, τὸν ἔφερεν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, διὰ νὰ στερεώσουν ἀντάμα τὴν διδαχὴν καὶ πίστιν ὅπου τοὺς ἐκήρυξαν οἱ Κυπριῶτες τοὺς Ἀντιοχεῖς. Στέκοντας λοιπὸν καὶ διδάσκοντας αὐτοὶ οἱ δύο Σαῦλος καὶ Βαρνάβας, ἐκεῖ πρῶτοι ἐκράχθησαν, ὅσοι ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστόν, χριστιανοί, τόσον, ὅπου συνεργοῦντος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸ νὰ κραζόμεσταν χριστιανοί, νὰ ἔχομεν αὐτὸ τὸ σεβασμιώτατον καὶ γλυκυτότατον ὄνομα, τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἡγοῦν χριστιανοί, ἀφορμὴ καὶ συνδρομὴ ἐστάθησαν Κυπριῶτες, ἂν ὁ Βαρνάβας εἶναι Κυπριώτης.

64. Τόσον χρέος λοιπὸν ἔχει ἡ Ἀντιόχεια τῶν Κυπριωτῶν, καὶ ὅλον τὸ ἔθνος τῶν πιστῶν, τὸ νὰ κραχθεῖ χριστιανὸν διὰ μέσου τῆς διδαχῆς τοῦ Εὐαγγελίου, ὅπου ἐγένεεν ἀπὸ Κυπριῶτες; Τὸν Παῦλον τὸν μακάριον, τὸν μέγαν τῶν ἐθνῶν διδάσκαλον, δὲν ἐτόλμα κανεὶς, οὔτε μαθητῆς, οὔτε ἀπόστολος νὰ σιμώσῃ διὰ τὸν φόβον ὅπου εἶχαν ἀπὸ ἐκεῖνον, μὴ πιστεύοντας πῶς νὰ εἶναι μαθητῆς, καὶ ὅμως ἕνας Κυπριώτης, ὁ ἱερώτατος Βαρνάβας, ἐγένε μεσίτης. Τὸν ἔφερε καὶ τὸν ἔκαμε φίλον μὲ τοὺς λοιποὺς μαθητάδες καὶ ἀποστόλους. Τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ὀλίγη τιμὴ τῆς εὐφορωτάτης Κύπρου. Τόσους τόπους ἐγύρισε, Συρίας καὶ Παλαιστίνης ὁ μακάριος Παῦλος, καὶ πούπετα δὲν ἀπόκτησε τὸ ἀγιώτατόν του ὄνομα, νὰ κρίζεται Παῦλος, μόνον εἰς τὴν Κύπρον, εἰς τὸ Κάστρο τῆς Πάφου, διὰ νὰ ἔχει σιμὰ εἰς ὅλα αὐτὸ τὸ νησί, καὶ αὐτὴν τὴν τιμὴν τῆς ἀλλαξιᾶς τοῦ ἀποστολικοῦ τῶν ἐθνῶν διδασκάλου, ἀπὸ Σαῦλον εἰς Παῦλον, ὀνόματος. Ὅταν δηλονότι ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πίστιν Σέργιον, Παῦλον, τὸν ἀνθύπατον τῆς Πάφου.
65. Ἀφόντις γιαμιὰ ὁ Βαρνάβας ἐχωρίσθηκεν ἀπὸ τὴν συντροφίαν τοῦ Παύλου, διδάσκοντας εἰς διαφόρους τόπους, ἦλθεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, πεμπάμενος ἀπὸ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Αὐ-

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

τὸς ἐστάθην ὁ πρῶτος ὁποῦ ἐκήρυξε τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ εἰς τὴν Ρώμην, ὡς λέγεται εἰς τὸ συναξάριόν του, καὶ ὡς τὸ μαρτυροῦν καὶ ἄλλοι ἅγιοι καὶ μάρτυρες. Αὐτὸς ἐγύρισε τὸν πανεύφημον καὶ μακάριον Κλήμεντα εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸν ἔστειλεν εἰς τὴν Ἀντιόχειαν εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον. Γιαμιὰ, ἐπῆγεν εἰς τὸ Μιλάνο, καὶ ἐκήρυξε, καὶ ἐκεῖ ἐστάθηκε πρῶτος ἐπίσκοπος. Ἀπέκει, κάμνοντας ἄλλον συντοπίτην του, καὶ μαθητὴν του ἐπίσκοπον εἰς τὸν τόπον του, ἐδιάβηκεν εἰς τὸ Πέργαμον, καὶ ἐγύρισε πολλοὺς εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ.

66. Ἐκεῖ ἄφηκε διὰ ἐπίσκοπον Νάρνον, τὸν ἴδιον του μαθητὴν, καὶ αὐτὸς ἐπῆγεν εἰς τὴν Βρέσαν, καὶ ἔκαμε τὸ ὅμοιον. Εἰς ὄλον ὕστερον, ἐγύρισεν εἰς τὴν Σαλαμίαν, εἰς τὸν τόπον του. Τί νὰ εἰποῦμεν καὶ δι' αὐτὴν τὴν μεγαλόδοξον (ὡς λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος) τὴν πρόεδρον τῶν ὄλων, εἰς τὴν ὁποίαν κάθεται ὁ διάδοχος τοῦ Πέτρου καὶ κυβερνήτης τῆς ἐκκλησίας; Ἀπὸ ποῦ ἔχει τὴν πρώτην τῆς πίστεως ἀρχὴν, εἴμητα ἀπὸ Κυπριώτην, τὸν μακάριον Βαρνάβαν, ὡς καθὼς λέγει ὁ βίος του; Ἦγουν οὗτος ὁ πρῶτος ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐν Ρώμῃ, καὶ Ἀλεξανδρείᾳ, ἐκήρυξε τὸ εὐαγγέλιον. Καὶ σύ, Μιλάνο, Πέργαμο καὶ Βρέσια, πόσον χρέος ἔχετε τῶν Κυπριωτῶν, ὁποῦ πρῶτοι ἀπὸ ὄλους σᾶς ἐδίδαξαν τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ καὶ μάλιστα τὸ Μιλάνο, εἰς τὴν ὁποίαν χώραν ἄφηκε διάδοχόν του; Καὶ διὰ τὸ ὅποιον εἶναι ζήτημα ποῖος νὰ εἶναι διάδοχος τοῦ Βαρνάβα, ἢ ὁ Κύπρου ἢ ὁ Μεδιολάνου. Μισεύοντας γιαμιὰ ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν, ἐγύρισεν εἰς τὴν Κύπρον καὶ ἐκεῖ διδάσκοντας τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ Ἑβραίους καὶ Ἑλληνας ἔλαβε τὸ μαρτύριον καὶ τὸν ἔθαψεν ὁ ἀνεψιὸς του Μάρκος μὲ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ κατὰ Ματθαῖον, γραμμένον μὲ τὸ ἴδιον χερί τοῦ Ἁγίου Βαρνάβα.
67. Ὑστερα γιαμιὰ, εἰς τὸν καιρὸν Ζήνωνος τοῦ βασιλέως, εὐρέθη, ὁ ἀπόστολος, εἰς τὴν Κύπρον, εἰς τὴν Σαλαμίνα, ὡς τὸ λέγουν πολλοί. Εὐρίσκεται μία ἀξιόλογος ἐπιστολὴ καθολικὴ τοῦ ἁγίου Βαρνάβα, καὶ εἶναι τυπωμένη. Ὅτι ὁ Βαρνάβας ἦλθεν εἰς τὴν Ρώμην, τὸ λέγει ὁ ἅγιος Δωρόθεος ἱερομάρτυς, εἰς τὴν Σύνοψιν, ὁ ἅγιος Ἰππόλυτος ἱερομάρτυς εἰς τὸ βιβλίον ὁποῦ κάμνει περὶ τῶν οβ' μαθητῶν. Τὸ συναξάριόν του, ἢ

παράδοσις τῆς ἐκκλησίας Μεδιολάνου. Ἀλέξανδρος μοναχὸς εἰς τὸ ἐγκώμιον ὁποῦ κάμνει εἰς τὸν ἅγιον Βαρνάβαν, καὶ ἄλλοι μαρτυροῦσι, πὼς ὁ ἅγιος Βαρνάβας ἐκήρυξε τὸ εὐαγγέλιον εἰς τὴν Ρώμην. Μόνος ὁ Καρδινάλις Βαρώνιος κρατεῖ τὸ ἐναντίον, καὶ ἀποδείχνει τὸ ἐναντίον μὲ λογαριασμοὺς ἐδικοῦς του ὄχι μὲ μαρτυρίαν κανενὸς παλαιοῦ συγγραφέως.

Γεώργιος Βαλέτας (επιμ.), *Νεόφυτος Ροδινός. Κυπριακὴ δημοτικὴ πεζογραφία. Λόγοι-δοκίμα-συναξάρια. Το ἀηδόνι της τουρκοκρατίας*, Πηγή, Αθήνα 1979.